

saadan, at den svage sjældent faar noget af Byttet, medens den stærke altid har Eyne til at faa sin rigelige Del af det. Er der nogle, der bliver rige, er der altid mange flere, der bliver fattige. Dette skal jeg imidlertid ikke fordybe mig i, men jeg skal tillade mig at sige nogle Ord om det Bulder, jeg nævnede, der er opstaaet om Delingen af Byttet. Der er her særlig to Befolkningslag, særlig to Erhvervsgrupper, der har gjort sig bemærket, det er Handelsstanden og det danske Landbrug. Jeg ved ikke, om det er, fordi de synes, de har faaet mindst af Byttet, eller om det er, fordi de har haft nogle Foregangsmænd, der har kunnet raabe højest, jeg er nærmest tilbøjelig til at tro, at det er det sidste, der er Tilfældet. Handelsstanden har jo haft een, der i forbavsende Grad har forstaaet at raabe højt om den umaadelige Uret, Handelsstanden har lidt, om, at den har faaet for lidt af den Guldstrøm, der er flydt ind over Landet. Men heller ikke vi Landmænd har manglet Folk, som har forstaaet at raabe højt ud over Landet: Det er særlig det danske Landbrug, der er forurettet. Og ingen af dem, jeg tænker paa, har manglet Blade, der specielt var indrettede med disse Formaal for Øje, derfor er det ikke underligt, at deres Raab har kunnet naa ud til de yderste af Landets Kroge. Hvilke Følger det har haft i den Situation, vi har været i, kunde jeg have Lyst til at tale lidt om.

Det har været en overordentlig vanskelig Tid for mange paa mangfoldige Omraader, og der er gjort mange Indgreb i den frie dagligdags Udvikling, som vi har været vante til; men vi maa dog indrømme — vi er vist kommet saa langt hen i Begivenhedernes Gang, at de fleste vil indrømme det —, at det er nødvendige Foranstaltninger, der er foretagne, og at det var Ting, vi maatte underkaste os. Men det Bulder, jeg her taler om, har, efter min Formening, haft en i høj Grad uheldig Indflydelse netop paa vor Dom over disse Foranstaltninger. Det ærede Medlem for Aalborg Amt (Birck), som talte i Aftes, sagde, at Ministeriet maatte kende den Bitterhed, der var til Stede blandt vestjyske Bønder imod Ministeriet, ikke særlig maaske, fordi de har faaet for lidt for deres Produkter, men paa Grund

af den Mistillid, der var til Stede overfor dette Ministerium. Han kunde udmærket godt have taget de østjyske Bønder med, for han har fuldstændig Ret i, at der er oparbejdet en overordentlig stor Mistillid og Bitterhed blandt danske Landmænd overfor de Foranstaltninger, der er foretagne under Krigssituationen. Men han glemte at tale om, hvad der har fremelsket denne Bitterhed, og jeg tror, det var noget af det vigtigste at faa frem, naar man vil bedømme Forholdene. Hvem er det, der har fremkaldt den Bitterhed og Mistillid trindt om i vort Land? Det er det Parti, som i saa høj Grad har følt sig forurettet, med en enkelt Mand i Spidsen, det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Pinstrup). Jeg mindes her en Udtalelse af Formanden for Partiet Venstre fra et politisk Møde oppe i min Egn forud for sidste Valg. Han talte om Rugmaksimalen af 1914 og sagde, at det var ikke den Krone, som Rugen kostede for lidt, at Befolkningen var saa forpint og ærgerlig over. Det kedelige ved Sagen var den Folkestemning, der havde rejst sig imod disse Foranstaltninger. Men vedkommende glemte at sige, hvem det var, der havde rejst denne Folkestemning. Det var nemlig ham selv, hans Parti og den dertil indrettede Presse, der havde rejst denne Mistillid og Bitterhed imod disse Foranstaltninger, hvad selvfølgelig er sket i et ganske bestemt Øjemed. Jeg tror, det kan være paa sin Plads at minde om de Forhold her. Der er maaske dem, der vil sige: Hvad vedrører det Finansloven? Dertil vil jeg sige, at i den Tid, jeg har siddet her i Rigsdagen, maatte man have været blind, om man ikke havde opdaget, at næsten hvert eneste Lovforslag, der lægges paa Rigsdagens Bord, vækker en Kritik over den Forurettelse, som de stakkels Landmænd er Genstand for. Derfor mener jeg, at det netop er paa sin Plads for mig som Landmand at belyse disse Forhold, da jeg har Ret til at tale med om, hvorledes Landmændene er blevet behandlet under Krigssituationen. Jeg hører selv til de jævne almindelige Landbrugere, der har en middelstor Bondegaard, og det er særlig dem, der er blevet sagt om, at de har lidt stor Forurettelse. Selvfølgelig har de andre opefter skreget med i Koret, at og-